

908(474.5)

Žvirblaičių dvaras [Plungės rajonas] [rankraštis] : [atsiminimai apie buvusį dvarą] / Domicelė Astrauskienė ir Justinas Razma; užrašė Jadvyga Beržanskienė Didvyčių kaimo bibliotekos bibliotekininkė. – [Žvirblaičiai], [b. m.]. – 1 lap. – Rankraštinis dokumento originalas spausdintas rašomąja mašinėle. Tekstas vienoje lapo pusėje. – [Skaitmeninis objektas]

- I. Astrauskienė, Domicelė
- II. Razma, Justinas
- III. Beržanskienė, Jadvyga
 1. Dvarai – Lietuva. Plungės rajonas (Lietuva). 2. Atsiminimai

UDK: 908(474.5)

Saugojimo vieta: Plungės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros skaitykla

Žvirblaičių dvaras

Apie 6 kilometrus nuo Plungės į šiaurą, prie vieškelio Plungė-Plateliai buvo Žvirblaičių dvaras. Dvaras nedidelis, apie 200 ha žemės. Dalis dvaro žemės - miškas.

Dvaras priklausė Platelių grafiui Suazel Gufje (Šuazeliui). Dvarą grafas nuomojo nuomininkams. XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje dvarą valdė, kaip nuomininkas, žydų tautybės ponas Zelekas. Kadangi jis ilgus metus buvo to dvaro nuomininkas, tai iki šiol senieji gyventojai dvarui priklausiusį mišką vadina Zelekinėmis.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą dvarą jau valdė nuomininkai Sragauskai. Prasidėjus karui, Sragauskas buvo paimtas į kariuomenę. Dvarą valdė jo žmona. Tai buvo nuoširdi ir gero būdo moteris. Už tai kumečiai ją gerbė ir mylėjo.

Kumečiai ir ponai gyveno viename pastate. Tai buvo didelis medinis namas. Viensame namo gale buvo ponų kambariai, o kitame talpinosi dvi kumečių šeimos. Be gyvenamojo namo buvo didelis ūkinis pastatas ir pieninė, kurioje gyveno ir pienininko šeima. Pienininkais daugiausiai dirbo žydai.

Prie dvaro buvo didelis sodas.

1936 metais dvaro centrą ir 77ha iš grafo Suazel Gufje nupirko grafo miškų žvalgas Bronius Spiridavičius. Tai buvo išsilavinęs, šviesaus proto, didelės erudicijos žmogus. Daugelis gyventojų kreipdavosi į jį patarimų ūkiniais ir teisiniais klausimais.

1938 metais Žvirblaičių dvaro miškas buvo padalintas į 4 sklypus ir perduotas iš varžytinių.

Po Antrojo pasaulinio karo, prasidėjus trėmimams, B. Spiridavičiaus šeima buvo ištremta į Sibirą, į Krasnojarsko kraštą.

Grižęs iš Sibiro jis apsigyveno Latvijoje, nes į Lietuvą grįžti jam buvo uždrausta.

Iš dvaro pastatų likęs ūkinis pastatas.

Prisiminimus papasakojo buvusio dvaro kumečio duktė Domicelė Astrauskienė ir Justinas Razma.

Užrašė Jadvyga Beržanskienė